

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II
THE JOHN PAUL II CATHOLIC UNIVERSITY OF LUBLIN

RAPORT I REKOMENDACJE

REPORT AND RECOMMENDATIONS

**MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA I
WARSZTATY
“NAUKA POPRZEZ SŁUŻBĘ”
25-26 listopada 2021**

**INTERNATIONAL CONFERENCE
AND WORKSHOP
“LEARNING BY SERVING”
25-26 November 2021**

Lublin, 2022

SPIS TREŚCI:

- 1/ PROJEKT UNISERVITATE 2021-2023**
- 2/ PODSUMOWANIE KONFERENCJI I WARSZTATÓW**
- 3/ SERVICE LEARNING JUŻ REALIZOWANE NA KUL**
- 4/ SERVICE LEARNING w wybranych uczelniach na świecie**
- 5/ REKOMENDACJE dla instytucjonalizacji SL w KUL**
- 6/ SUMMARY with KEY RECOMMENDATIONS**

LITERATURA

ZAŁĄCZNIK - PROGRAM KONFERENCJI 25-26.11.2021

*Nie zmienimy świata,
jeśli nie zmienimy edukacji*

Papież Franciszek
Konferencja SCHOLAS
5 lutego 2015 r.

1. PROJEKT UNISERVITATE 2021-2023

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II na podstawie wspólnego porozumienia z Centro Latinoamericano di Aprendizaje y Servicio Solidario (CLAYSS) oraz Katholische Universität Eichstätt - Ingolstadt, podpisanego przez **JM Ks. Prof. dr hab. Mirosława Kalinowskiego - Rektora KUL**, w dniu 25 lutego 2021, uczestniczy w międzynarodowym projekcie **"UNISERVITATE: Service-learning in Catholic Higher Education"** mającym na celu wdrożenie metody **service learning**, łączącej nauczanie akademickie ze służbą na rzecz społeczeństwa, poprzez praktyczne zaangażowanie dotyczące realnych wyzwań i problemów. Projekt zaplanowany jest na 24 miesiące t.j. do dnia 25 lutego 2023 r.

W projekcie uczestniczą uczelnie katolickie z całego świata. KUL jest w grupie roboczej z Katolickim Uniwersytetem Eichstätt-Ingolstadt (KU-EI) - koordynatorzy regionalni, Katolickim Uniwersytetem w Betlejem i Ukraińskim Katolickim Uniwersytetem we Lwowie. Na KUL opiekę nad realizacją projektu sprawuje Prof. Ewa Trzaskowska - Prorektor ds. Kształcenia. Za realizację projektu bezpośrednio odpowiadają: Jan Kamiński (Katedra Kształtowania i Projektowania Krajobrazu), Iwona Pietrzak, Paulina Liszka, Anna Łukasiewicz (Dział Kształcenia), Małgorzata Łysiak (Katedra Psychologii Klinicznej). Wsparcia eksperckiego w zakresie SL na KUL udziela o. Adam Juchnowicz (Duszpasterstwo Akademickie KUL). Zespół współpracuje również z Marcinem Skrzypkiem (Ośrodek Brama Grodzka - Teatr NN) jako partnerem zewnętrznym.

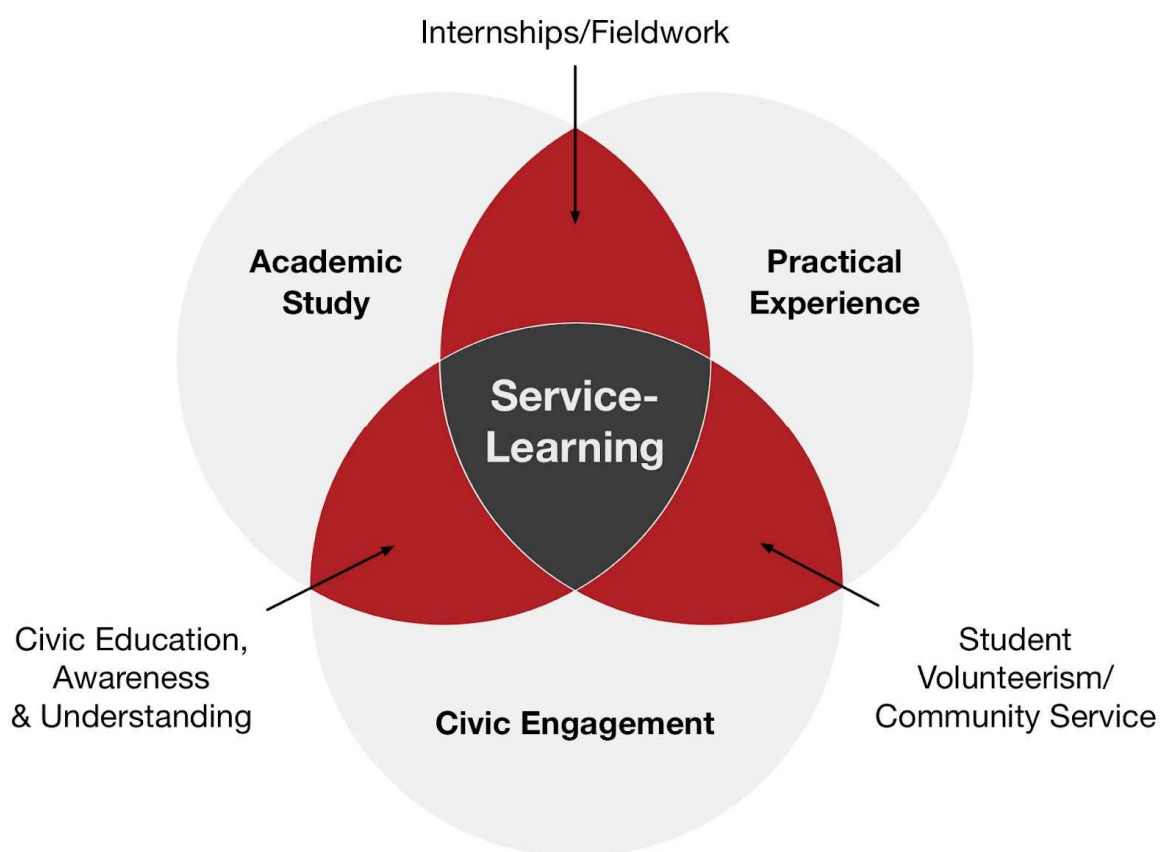
W ramach projektu na KUL zrealizowano do tej pory:

- udział zespołu w dwóch seriach szkoleń "Training for leaders"
- udział w regularnych spotkaniach konsultacyjnych z koordynatorem regionalnym
- rozpoznanie potencjału uczelni i budowanie sieci współpracy
- zakładka na stronie www KUL
- ankiety skierowane do nauczycieli oraz do kół i organizacji studenckich
- spotkania informacyjno - szkoleniowe dla nauczycieli, oraz dla koordynatorów
- udział w II Global Symposium on Service Learning
- organizacja międzynarodowej konferencji i warsztatów "Nauka poprzez Służbę"
- modelowe wdrożenia idei Service Learning na różnych kierunkach i przedmiotach, realizowane sukcesywnie we współpracy z zainteresowanymi nauczycielami

Oficjalna strona projektu: www.uniservitate.org

SERVICE LEARNING (SL) to metoda edukacji, dzięki której studenci uczą się oraz rozwijają kompetencje społeczne i zawodowe poprzez uczestnictwo w działaniach zorientowanych na społeczność. Działania te są powiązane z ich programami akademickimi, które dają im możliwość refleksji na temat przeżytych doświadczeń.

1. Program SL jest zaprojektowany i prowadzony tak, aby zaspokoić potrzeby społeczności.
2. SL jest prowadzony przez uczelnię we współpracy ze społecznością.
3. SL ma na celu rozwijanie odpowiedzialności i zaangażowania obywatelskiego studentów.
4. SL jest zintegrowany z programem akademickim i go wzbogaca.
5. SL zapewnia studentom zorganizowany czas na refleksję nad doświadczeniami SL¹.

Schemat lokalizacji service learning wśród innych działań edukacyjnych²

¹ Oprac. Marcin Skrzypek, Jan Kamiński na podstawie:

Rusu, S. A. (2019). Educational practices for civic engaged students: Service-Learning - from general to applied values in animal-oriented professions, *Journal for Educational Sciences and Psychology*, Vol. IX (LXXI), No. 1/201, 29.

Billing, H. S. (2000). Research on K-12 School-Based Service-Learning: The Evidence Builds, *Phi Delta Kappan*, 81, 658-664.

² Na podstawie: UNLV Guide to Service-Learning

2. PODSUMOWANIE KONFERENCJI I WARSZTATÓW

W dniach 25-26 listopada 2021 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyła się międzynarodowa konferencja połączona z warsztatami "Nauka poprzez Służbę", której celem było przedstawienie i zgłębienie idei service learning (SL). Wydarzenie zostało zorganizowane w formie zdalnej przez KUL, Katolicki Uniwersytet Eichstätt-Ingolstadt (KU-EI), Ukraiński Katolicki Uniwersytet we Lwowie przy udziale partnerów z Katolickiego Uniwersytetu w Betlejem. W wydarzeniu wzięło udział 185 uczestników z krajów takich jak: Polska, Niemcy, Ukraina, Argentyna, USA, Austria, Słowacja, Rumunia, Palestyna oraz Bośnia i Hercegowina. Spotkanie było skierowane do nauczycieli akademickich, studentów i partnerów zewnętrznych, którzy są zainteresowani współtworzeniem zajęć z wykorzystaniem metody service learning, jak również do administracji uczelni, która zajmuje się obsługą procesu kształcenia.

Konferencję otworzyła **Prof. Ewa Trzaskowska** - Prorektor ds. kształcenia KUL. W programie konferencji znalazły się wystąpienia międzynarodowych ekspertów, którzy podzielili się swoim cennym doświadczeniem w zakresie instytucjonalizacji SL:

Maria Rosa Tapia (Argentyna, CLAYSS- Centro Latinoamericano de Aprendizaje y Servicio Solidario): koordynatorka programu Uniservitate wskazała, że mimo iż rozwój programu nastąpił w trudnych czasach pandemii, to udało się dotrzeć do wielu potrzebujących społeczności i zrealizować różne projekty. Podkreśliła, że ważne jest dzielenie się doświadczeniem, refleksją, stąd uczestnicy programu mają możliwość brania udziału w międzynarodowych oraz regionalnych szkoleniach i spotkaniach. Inspiracją dla rozwijania działalności uniwersytetów może być na bieżąco aktualizowana mapa projektów, dostępna na stronie internetowej Uniservitate. Maria Rosa zwróciła uwagę, że poprzez edukację w duchu SL udoskonalamy nasze społeczeństwo, budujemy silne więzi, wspieramy lokalne grupy, przeciwdziałamy wykluczeniu, przygotowujemy studentów do pracy zawodowej, dając im praktyczne doświadczenie zdobyte podczas studiów.

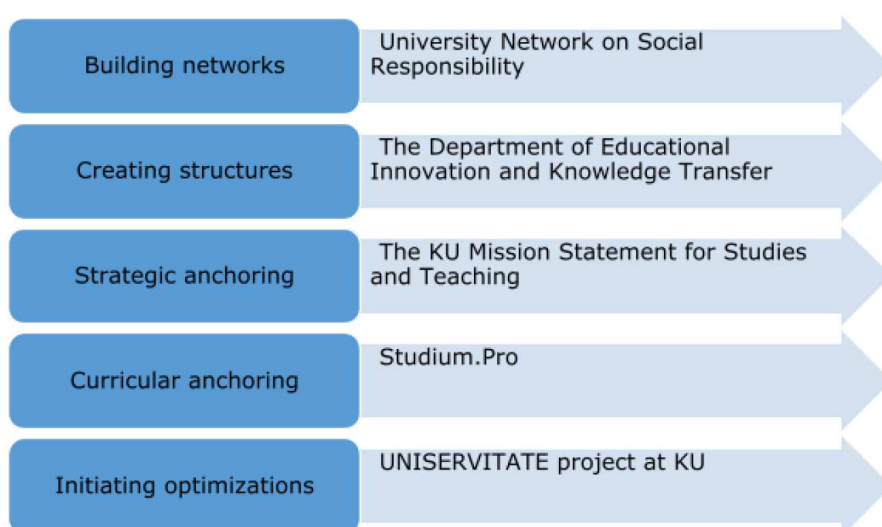
Andrew Furco (USA, University of Minnesota): przedstawił następujące spostrzeżenia oraz postulaty związane z service learning:

- wdrażanie SL jest realizacją misji uniwersytetu zaangażowanego,
- uczelnia zaangażowana to instytucja dzieląca się wiedzą ze społecznością, a nie obwarowana, niedostępna wieża, uczelnia dostrzegająca wyzwania codzienności i angażująca studentów do rozwiązywania realnych problemów za pomocą wiedzy zdobytej na uniwersytecie,
- prowadzenie zajęć w duchu SL inspirowe studentów do działań kreatywnych; odejście od tradycyjnych wykładów na rzecz komunikacji, autentycznego doświadczenia, połączenia teorii z praktyką,
- dzięki zajęciom w duchu SL studenci dostrzegają różnice i nierówności społeczne, starają się je niwelować, przeciwdziałać im, integrują się z różnymi społecznościami,
- SL jest narzędziem przygotowania studentów do pracy zawodowej i życia w środowisku globalnym, międzynarodowym, wykazujących zrozumienie międzykulturowe,

- SL wpływa na lepsze osiągnięcia naukowe studentów, wzmacnia poczucie ich wartości, daje większą motywację do nauki gdy student dostrzega że ma realny, pozytywny wpływ na otaczającą rzeczywistość,

Klaus Stüwe (Niemcy, KU-EI): Wicerektor Katolickiego Uniwersytetu Eichstätt-Ingolstadt dzieląc się swoim doświadczeniem podkreślił, że instytucjonalizację SL należy rozpocząć od małych inicjatyw, które zakończone sukcesem będą stopniowo inspirować kolejnych nauczycieli. W KU pierwszym projektem była wymiana studencka z partnerską uczelnią w Ugandzie w 2011 r., w ramach której studenci wspólnie przygotowali projekty na rzecz społeczności - zajęcia/warsztaty dla dzieci i dorosłych. W 2015 r. studenci z KU zorganizowali dla lokalnej społeczności migrantów grupy wsparcia, doradzające w różnych sprawach, by ci mogli poznać język i kulturę niemiecką oraz lepiej zintegrować się z mieszkańcami. Ciekawym przykładem jest także zaangażowanie studentów i mieszkańców w obronę lokalnego parku przed przekształceniem go w parking – dzięki tej akcji powstał community garden - ogród, jako dobro wspólne, gdzie można wypoczywać i uprawiać rośliny. Po tych doświadczeniach uczelnia zaczęła stopniowo instytucjonalizować SL – wprowadzono zajęcia do programów studiów (w pełni realizowane jako SL) ale także utworzono osobną interdyscyplinarną ścieżkę kształcenia (na poziomie studiów I st.) – kurs Studium.Pro, z własnymi punktami ECTS, z 5 obszarów kształcenia oferowanych na uczelni. Studenci mogą wybrać dowolne zajęcia a na koniec otrzymują dodatkowe zaświadczenie. Uczelnia powołała także specjalną jednostkę organizacyjną pod auspicjami rektora, która koordynuje działania SL, jest miejscem spotkań zainteresowanych podmiotów, służy pomocą w nawiązywaniu kontaktów, rozwijaniu pomysłów oraz zapewnia wsparcie finansowo-organizacyjne. Profesor Stüwe zwrócił też uwagę na konieczność budowania sieci współpracy pomiędzy uczelniami zaangażowanymi społecznie oraz z partnerami, w celu wymiany doświadczeń i wypracowywania nowych pomysłów.

Milestones of institutionalization of SL at KU

Etapy, które zostały zrealizowane w KU Eichstätt-Ingolstadt w procesie implementacji idei service learning³

³ Materiał od KU Eichstätt-Ingolstadt

Yulia Kokoiachuk (Ukraina, Katolicki Uniwersytet Ukraiński we Lwowie): podczas części warsztatowej dla nauczycieli zaprezentowała drogę swojego uniwersytetu - od idei, która pojawiła się w 2018 roku, poprzez wdrażanie pilotażowych projektów i rozwój mentoringu, wpisanie SL do strategii uczelni na lata 2020-2025, aż do utworzenia oficjalnej jednostki w 2021 r., która jest odpowiedzialna za działania service learning. Yulia Kokoiachuk wskazała, że jej uczelnia wyróżnia trzy sposoby realizacji SL:

- cały przedmiot ukierunkowany w duchu SL,
- SL jako komponent (zadanie, projekt) w ramach przedmiotu,
- SL jako indywidualny projekt w ramach przygotowania pracy magisterskiej/licencjackiej.

Wyzwaniem dla części projektów okazała się sytuacja pandemiczna, które zmieniły formę na online. Dzięki działaniom promocyjnym nastąpił wzrost zainteresowania SL wśród nauczycieli (na 2022 r. zaplanowano 17 projektów, to jest o 5 więcej w porównaniu z poprzednim rokiem).

Ulrike Brok (Niemcy, KU-EI): opowiedziała o korzyściach metody SL: pozytywnie wpływa na podniesienie świadomości społecznej, poszerza horyzonty studentów, wzmacnia pozycję lokalnych społeczności/małych grup i ich problemów, uczy otwartości, dialogu ze społeczeństwem. Wskazała, że SL można realizować nie tylko w ramach zajęć dydaktycznych, ale także w ramach praktyk studenckich. Przedstawiła pytania jakie powinny sobie zadać poszczególne grupy docelowe: Studenci – Czy chcę mieć realny wpływ na społeczność? Czy chcę się rozwijać jako osoba?; Nauczyciele – Czy chcę towarzyszyć studentom w ich rozwoju na rzecz społeczeństwa? Czy chcę powiązać swoje badania naukowe/pracę dydaktyczną z aspektem społecznym? Partnerzy – Jak mogę współdziałać z jednostkami szkolnictwa wyższego? W jaki sposób mogę skorzystać z wiedzy i doświadczenia społeczności akademickiej by rozwiązać problemy? Jakie nowe perspektywy osiągnę z takiej współpracy?

Elementem konferencji były również **WARSZTATY** przeznaczone dla trzech grup:

a) **nauczyciele akademicki** (prow: Yulia Kokoiachuk, Iwona Pietrzak, Paulina Liszka):

Uczestnicy poznali przykłady inicjatyw zrealizowanych na KUU we Lwowie. Dzięki praktycznym ćwiczeniom mogli także zdiagnozować potencjał, jaki drzemie w prowadzonych przez nich zajęciach dydaktycznych oraz rozważyć możliwości przeformułowania zajęć w celu wykorzystania metody service learning. Uczestnicy przygotowali także przykładowe pomysły, opisane w dalszej części raportu. Nauczyciele akademicki przekazali następujące obawy, związane z realizacją projektów:

- bariery prawne - związane z funkcjonowaniem np. klinik prawa w polskim systemie prawnym, np. zakaz reklamowania usług klinik,
- kwestie formalne związane z zawieraniem porozumień/umów z partnerami zewnętrznymi w celu realizacji projektów; jaka powinna być forma takich dokumentów, kto ma być sygnatariuszem z ramienia uczelni/wydziału,

- kwestia motywacji po stronie partnerów zewnętrznych do zaangażowania w projekty; pomocne może być odwołanie się do misji organizacji i ukazania jej, jak pozytywny oddźwięk społeczny może mieć zaangażowanie w taki projekt.

b) **studenci KUL (prow: Kristina Holler, Małgorzata Łysiak):**

Podczas warsztatów dyskutowano o różnych problemach związanych z realizacją dydaktyki na KUL, uczeniem się i kwestią możliwości niesienia pomocy poprzez udział w zajęciach akademickich. Studenci mieli okazję do tego, aby opowiedzieć o swoich spostrzeżeniach na temat form prowadzenia zajęć przez nauczycieli oraz mogli zaproponować co by zrobili dla społeczności uniwersyteckiej mając trzy życzenia do spełnienia. Efektem dyskusji oraz ćwiczeń obrazujących funkcjonowanie zajęć w oparciu o SL są następujące wnioski:

- studenci dostrzegają korzyści płynące z takiej formy zajęć i wyrażają chęć zaangażowania się w projekty,
- studenci wskazują na potrzebę rozwijania kompetencji społecznych oraz poszerzania doświadczenia w trakcie studiów, jak również budowania relacji z organizacjami i partnerami zewnętrznymi, których działalność jest związana z ich kierunkiem studiów,
- studenci dostrzegają problemy globalne oraz problemy w otaczających ich społecznościach, potrafią je wnikliwie analizować oraz są chętni do zaangażowania się w próbę ich rozwiązania,
- studenci widzą potrzebę prowadzenia większej liczby zajęć w oparciu o metody kreatywne, bardziej angażujące studentów, łączące teorię z praktyką.

c) **partnerzy zewnętrzni (Ulrike Brok, Jan Kamiński):**

Partnerzy zewnętrzni wskazali na potrzebę punktu kontaktowego na uczelni, który byłby miejscem informacyjnym oraz łącznikiem pomiędzy partnerami a nauczycielami w zakresie realizowania wspólnych projektów w duchu SL. Podkreślili, też, że uczelnie mają większy autorytet niż małe społeczności potrzebujące wsparcia, stąd potrzeba wsparcia np. w kontaktach w władzami lokalnymi w rozwiązywaniu problemów. Zdaniem przedstawicieli partnerów zewnętrznych dzięki świeżemu spojrzeniu studentów na otaczającą rzeczywistość, współpraca z nimi może zaowocować w powstaniu kreatywnych rozwiązań problemów społecznych. Studenci i organizacje mogą się wzajemnie od siebie uczyć, wspólnie wypracować nowe podejście do pewnych spraw. Podstawą współpracy jest dobre rozpoznanie wzajemnych potrzeb, zarówno po stronie partnerów jak również po stronie uczelni.

Pracownicy administracji brali udział w wybranej grupie w zależności od swoich specjalizacji. Ponadto drugi dzień konferencji poświęcony był wdrażaniu i instytucjonalizacji SL oraz wpisaniu idei w oficjalne dokumenty i skierowany był w szczególności do **administracji** uczelni. W jego ramach Anna Łukasiewicz zaprezentowała schemat procesu edukacji oraz możliwości formalnego włączenia SL w jej przebieg.

Konferencja "Learning by Serving", online w dn. 25 listopada 2021

Podczas konferencji wielokrotnie zwracano uwagę ważne kwestie takie jak:

1. potrzeba przeformułowania **misji** katolickiej uczelni w XXI wieku, ukierunkowanie na edukację zaangażowaną, wspierającą lokalną społeczność, wchodzącą w dyskurs ze społecznością, uczelnię otwartą na problemy współczesnego świata,
2. konieczność **odpowiedniej identyfikacji potrzeb społeczności**, w ramach której ma być realizowany projekt w celu dostosowania realnych działań, zawarcie **komponentu akademickiego (walor edukacyjny)** oraz miejsca na **refleksję**, jaka ma nastąpić wśród studentów na skutek uczestnictwa w projekcie,
3. potrzeba udzielenia **wsparcia dla nauczycieli akademickich** ze strony administracji uczelni, żeby odpowiednio przeformułować albo stworzyć zajęcia w duchu SL (wsparcie merytoryczne/szkolenia, zapewnienie lepszego dostępu do materiałów biurowych, zmniejszenie barier organizacyjnych), ale także wsparcie nauczycieli akademickich realizujących badania naukowe, by mogli je powiązać z obszarem społecznym, na rzecz rozwiązania problemów społecznych,
4. wsłuchanie się w **pomysły i potrzeby studentów** dotyczące rozwijania umiejętności praktycznych, realizowanych za pośrednictwem projektów w duchu SL, co ułatwi im start w życie zawodowe ale także może zaowocować w dalszej chęci angażowania się w problemy lokalnej społeczności,
5. proces instytucjonalizacji SL wymaga **wysiłku i czasu**, jest **długotrwały**, ale stopniowe zwiększanie oferty dydaktycznej oraz pozytywnie zakończonych projektów wpływa na zmniejszenie oporu ze strony osób (studentów i nauczycieli) negatywnie nastawionych do tej idei,
6. ważna jest prawidłowa **komunikacja** pomiędzy partnerami zewnętrznymi a uczelnią, która zapewni odpowiednie zidentyfikowanie wspólnych interesów powiązanych z misją uczelni,
7. wpisanie SL w codzienność życia akademickiego poprzez zapewnienie odpowiedniej **promocji** działań, projektów, inicjatyw.

3. SERVICE LEARNING JUŻ REALIZOWANE NA KUL

W maju 2021 r. zespół koordynujący projekt na KUL przeprowadził ankiety wśród nauczycieli akademickich oraz opiekunów, członków kół naukowych i organizacji studenckich. Z uwagi na niewielką rozpoznawalność terminu service learning pytania ankietowe dotyczyły zajęć realizowanych we współpracy z partnerami zewnętrznymi, angażujących studentów w służbę na rzecz społeczeństwa poprzez rozwiązywanie realnych problemów. Spośród 1040 nauczycieli pracujących na KUL otrzymaliśmy odpowiedzi od 39 osób, które zgłosiły 52 zajęcia. Spłynęło także 8 odpowiedzi na ankietę do kół naukowych. Po analizie odpowiedzi możemy stwierdzić, że **11 zajęć** zawiera w sobie liczne elementy idei service learning i mocno się w nią wpisuje. Są to m.in. *zajęcia w przedszkolu z dziećmi z wadami mowy, zajęcia z osobami z niepełnosprawnością, klinika prawna (kryminalna, uchodźcza, rodzinna, administracyjna, cywilna), zajęcia w sądzie biskupim, zajęcia w przedszkolu nt. zrównoważonego rozwoju, dni humanistyki cyfrowej, pomoc psychologiczna w czasie pandemii, mikrodziałania artystyczne, propozycje zmian w przestrzeni publicznej. 16 zajęć* zawiera w sobie pewne elementy SL i posiada potencjał do jej pełnego rozwinięcia. Są to m.in. *zajęcia z design thinking w ekonomii, zajęcia realizowane w współpracy z firmami, NGO i mediami, innowacje społeczne, badania terenowe, projekty architektoniczno – krajobrazowe dla instytucji i społeczności lokalnych, zajęcia z osobami z autyzmem, praktyki, wyjazdy terenowe.*

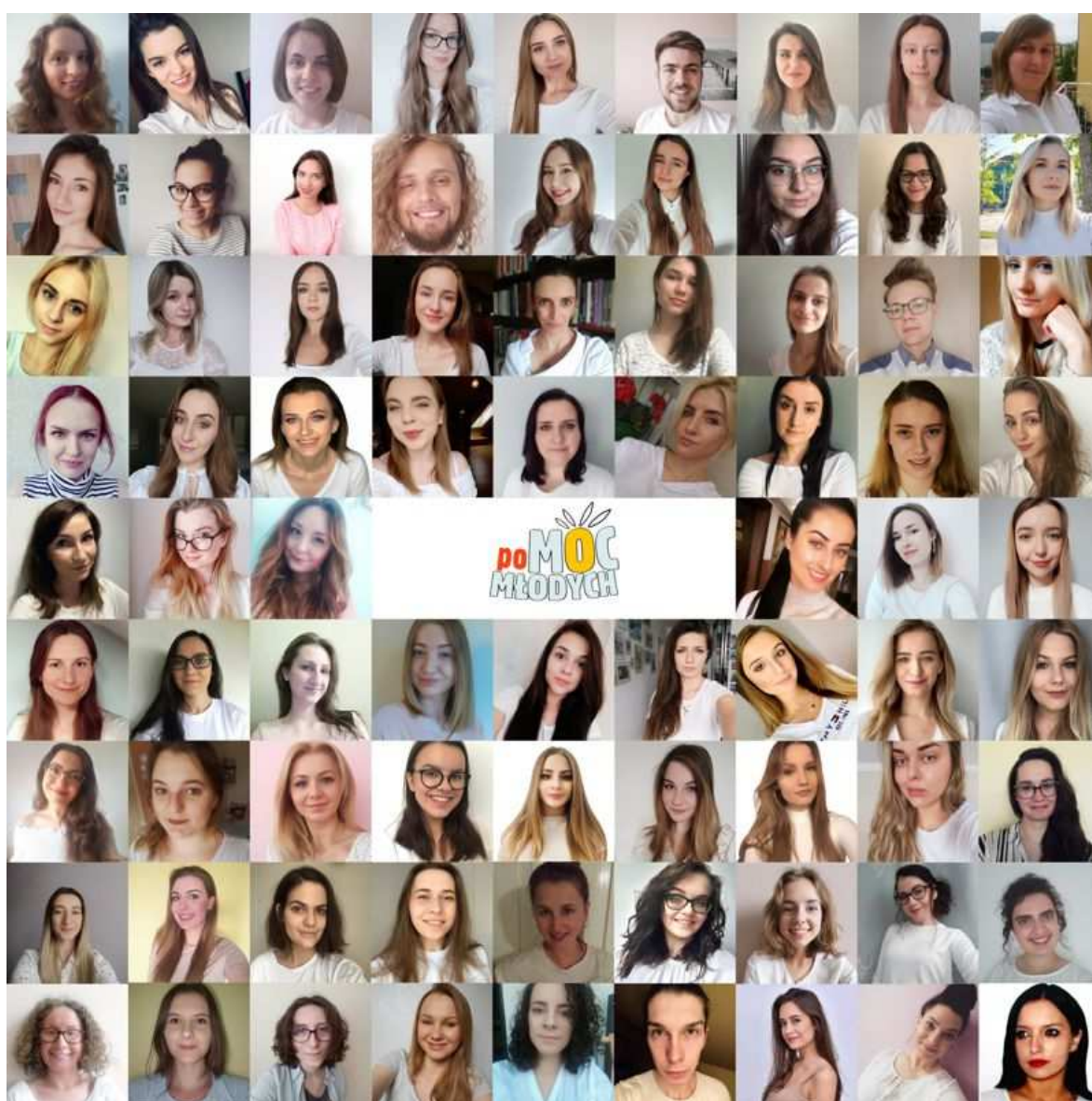
Wyniki ankiety należy traktować jako **początkowe rozpoznanie potencjału uczelni** - z pewnością na KUL jest więcej zajęć prowadzonych w duchu SL.

Spośród wymienionych zajęć podczas konferencji zaprezentowane zostały następujące:
- zrealizowane zajęcia/projekty:

* **Mikrodziałania artystyczne** – studenci Architektury krajobrazu pod opieką dr Jana Kamińskiego zrealizowali działania artystyczne w interakcji z mieszkańcami, które miały na celu ukazanie wartości oraz problemów przestrzeni. Studenci zaprojektowali i samodzielnie przygotowywali instalacje, dbali o nie, jak również musieli zmierzyć się z reakcją i opiniami mieszkańców, co było cennym doświadczeniem w przyszłej pracy w zawodzie architekta krajobrazu.

* **PoMOC Młodych** – projekt polegał na udzielaniu wsparcia psychologicznego online dla studentów i młodzieży (rozmowa o problemach, pomoc w nauce, wsparcie psychologiczne, zasygnalizowanie potrzeby profesjonalnej pomocy psychologicznej) w trakcie pandemii. Projekt realizowali studenci Psychologii (IV i V rok) pod opieką dr Małgorzaty Łysiak. Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem. Studenci podkreślali zdobycie cennego praktycznego doświadczenia, nowych umiejętności, oraz możliwość zmierzenia się z realnymi problemami swoich rówieśników i udzielenia im wsparcia. Studenci mogli doświadczyć, że wiedza zdobyta podczas zajęć ma realne, praktyczne zastosowanie.

*** działalność w Ekwadorze** – dr Mariusz Wołońciej wziął udział w kilku projektach podczas 3,5-letniego pobytu w tym kraju: 1) projekt na rzecz rozwoju motoryki małej wśród dzieci – we współpracy z nauczycielami nauczania początkowego opracowano cztery publikacje z ćwiczeniami dla przedszkoli i żłobków (są one rekomendowane przez Ministerstwo Edukacji Ekwadoru oraz powszechnie dostępne na stronie internetowej Ministerstwa); 2) cykl konsultacji dla studentów, które miały na celu zdiagnozowanie ich zdolności i określenie zainteresowań, co wpływało na bardziej świadomy wybór dalszej drogi edukacji i w konsekwencji przeciwdziałało rezygnacji z kształcenia; 3) włączenie studentów w pomoc psychologiczną dla osób z zaburzeniami psychicznymi – była to nieinstytucjonalna forma pomocy, dostępna bezpośrednio w miejscu zamieszkania osób potrzebujących, polegała na wsparciu ich w codziennych sprawach życiowych oraz zaangażowaniu we wspólne inicjatywy i włączenie ich w działalność lokalnej społeczności.

Zespół poMOCy Młodych, 2020-2021

Jedna z prac powstałych podczas Mikrodziałań Artystycznych autorstwa Anny Przewoźnik, 2021

Zajęcia z dziećmi w Ekwadorze prowadzone przez dr Mariusza Woźńca

W ramach konferencji zrodziły się również propozycje zajęć/projektów:

* **prelekcje filmowe** – prezentacja polskich filmów z angielskimi napisami dla studentów obcokrajowców, którzy dzięki takim spotkaniom mieliby możliwość zapoznania się z polską kulturą, tradycją, historią oraz realiami społecznymi. Działanie mogłoby być realizowane przez Duszpasterstwo Akademickie we współpracy ze Studium Języków Obcych. Komponent akademicki polegałby na zaangażowaniu polskich studentów z KUL (filologii, dziennikarstwa, historii, socjologii) w przygotowanie tłumaczeń oraz komentarza do danego dzieła filmowego. Działanie miałoby wymiar edukacji językowej, kulturowej i odpowiadałoby na potrzebę integracji studentów polskich i zagranicznych.

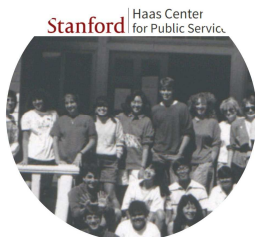
* **pomoc prawna** dla seniorów, osób niezdolnych – wyjaśnianie zawichości prawnych związanych z rozumieniem i zawieraniem umów (np. bankowych, abonamentowych), załatwianiem spraw urzędniczo-sądowych. Komponent akademicki polegałby na przygotowaniu zagadnień prawnych przez studentów z Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji w ramach zajęć, Kliniki Prawa lub działalności kół naukowych. Działanie miałoby wymiar edukacji prawniczej i odpowiadałoby na potrzebę dostępności do pomocy prawnej. Potencjalnymi grupami wsparcia mogłaby być także dzieci i młodzież szkolna, z domów dziecka, wsparcia dziennego, świetlic – wsparcie poprzez przeszkolenie w zakresie przysługujących im praw oraz przedstawienie z jakimi niebezpieczeństwami mogą się spotkać na co dzień, np. w Internecie i w swoim otoczeniu.

* **„list do seniora”** – akcja, w którą mogą być zaangażowani studenci z filologii (np. romańskiej). Celem jest przygotowanie w okresie przedświątecznym korespondencji do osób starszych, osamotnionych z krajów obcojęzycznych. Komponent akademicki polegałby w pierwszej kolejności na zbadaniu potrzeb odbiorców listów a następnie rozwój kompetencji językowych przez studentów.

W ramach projektu "Uniservitate" (2021-2023) nauczyciele, a także członkowie kół naukowych mogą zgłaszać propozycje kolejnych zajęć w duchu service learning oraz otrzymać wsparcie organizacyjne i finansowe.

4. SERVICE LEARNING w wybranych uczelniach na świecie

Poniżej prezentujemy rozwiązania w zakresie SL na wybranych uczelniach na świecie.

Stanford University

- założony w 1891 r., wdrażanie SL od 1995 r.
- studenci 17 264 / pracownicy 2279
- 3 miejsce na świecie*, ponad 80 noblistów, 29 laureatów nagrody Turinga
- Haas Center for Public Service - koordynuje, oferuje kursy ogólnouniwersyteckie, certyfikuje - rocznie ok. 2000 studentów korzysta
- przedmioty SL na poszczególnych kierunkach

<https://haas.stanford.edu/>

University of Buenos Aires

- założony 1821 r., wdrażanie SL od 2007 r.
- studenci 345 000 / nauczyciele 28 232
- 69 miejsce na świecie*, 5 noblistów
- Department of Student Welfare and University Extension at UBA
- koordynuje SL, wdraża, finansuje, prowadzi ścieżki aktywności społecznej, szczególnie *Community Action Program in Vulnerable Neighborhoods, PIACBV*

<https://www.uba.ar/internacionales/contenido.php?id=425&lang=en>

KU Leuven

- założony w 1425 r.
- studenci 66 500 / nauczyciele 7 900
- 70 miejsce na świecie*
- Service Learning Team - koordynuje, sieciuj, wspiera nauczycieli
- w 2021 roku: 25 przedmiotów SL, 800 studentów, 80 partnerów zewn.

<https://www.kuleuven.be/english/education/sl>

University of Notre Dame

- założony 1842 r.
- studenci 12681 / nauczyciele 1396
- 222 miejsce na świecie*
- Center for Social Concerns (zał. 1983 r.)
- zbiera informacje, koordynuje, certyfikuje zajęcia, oferuje kursy wakacyjne i inne aktywności, wspiera finansowo badania i dydaktykę

<https://socialconcerns.nd.edu/ssl>

KU Eichstätt - Ingolstadt

- założony 1980, wdrażanie SL od 2011 r.
- studenci 4855 / pracownicy 890
- zapisanie SL w dokumentach misyjnych
- jednostka odpowiedzialna za SL
- wsparcie finansowe dla zajęć SL
- Studium.Pro - osobna ścieżka dla wszystkich kierunków

<https://www.ku.de/studium/lehrprofil/service-learning>

Український Католицький Університет, Львів

- założony: 1994 r., wdrażanie SL od 2018 r.
- studenci: 1900 / pracownicy: 300
- nowa Strategia 2020-2025 "University that serves"
- 2021 r., powołanie jednostki odpowiedzialnej za SL
- pełne przedmioty SL, SL jako część przedmiotu, SL jako indywidualna ścieżka przy dyplomie

<https://strategy.ucu.edu.ua/en/>

*QS World University Rankings 2022

5. REKOMENDACJE dla instytucjonalizacji SL w KUL

Rekomendacje dotyczące wdrożenia i instytucjonalizacji service learning na KUL opracowane na podstawie konferencji i warsztatów "Nauka poprzez Służbę".

// nauczyciele akademicy //
- pilotażowe zajęcia jako początek wdrażania - organizacja sieci kontaktów nauczycieli wdrażających SL (liderzy SL) - uniwersytecka baza przedmiotów realizujących ideę SL - szkolenia dla nauczycieli - wewnętrzne, przez liderów uczelnianych - szkolenia i konferencje zewnętrzne (baza informacji o nich) - wyjazdy studyjne dla nauczycieli do uniwersytetów zagranicznych - narzędzia motywacyjne - uwzględnienie dydaktyki w ocenie okresowej [popieramy uwagi Działu Kształcenia], - baza wiedzy o SL - praktyczny pakiet (poradnik) dla nauczycieli: jak przygotować kartę przedmiotu z wykorzystaniem SL, kiedy aktualizować karty, przykłady - baza partnerów i organizacji zewnętrznych
// studenci //
- promocja idei wśród studentów - warsztaty przyszłościowe dla studentów, włączanie w decydowanie o uczelni - czytelna i atrakcyjna oferta dla studentów - ścieżka dla inicjatyw studenckich, kół i organizacji
// administracja uczelni //
- jednostka uniwersytecka ds. service learning jako punkt kontaktowy i miejsce wsparcia dla nauczycieli, studentów, administracji wydziałowej ds. kształcenia i partnerów zewnętrznych (laboratorium SL, Centrum Dydaktyki Akademickiej) - możliwość powiązania z ofertami praktyk i staży (koordynacja z Biurem Karier KUL) - szkolenia i wizyty studyjne dla pracowników administracji, zajmujących się procesem kształcenia
// wpisanie idei SL w dokumenty uczelniane //
- określenie definicji i kryteriów SL na KUL - implementacja idei SL w dokumentach uczelni, np. statut, wytyczne programowe, strategia - uzupełnienie lub modyfikacja przedmiotów misyjnych - potwierdzanie efektów kompetencyjnych za pomocą zajęć SL - przedmioty do wyboru dla wszystkich kierunków (docelowo obowiązkowy) - modelowy przedmiot na każdym kierunku - raczej nowy lub modyfikacja istniejącego
// rekomendacje organizacyjne //
- mikrofundusz na realizację zajęć, np. materiały biurowe, transport - uproszczenie procedur zakupów i zamówień - odpowiednie wyposażenie sal dydaktycznych - ewaluacja wdrażania na KUL
// działania promocyjne //
- odpowiednia promocja działań realizowanych w duchu SL (media społecznościowe, www) - KUL jako lider SL w Polsce, współpraca z innymi uniwersytetami oraz szkołami, wsparcie merytoryczne, realizacja wspólnych projektów
// uwaga ogólna: implementacja SL to proces długotrwały, wymagający zaangażowania całego Uniwersytetu oraz wsparcia finansowego.

*We cannot change the world
if we do not change education*

Pope Francis
SCHOLAS Conference
5th February, 2015.

6. SUMMARY

The John Paul II Catholic University of Lublin, on the basis of a mutual understanding with Centro Latinoamericano di Aprendizaje y Servicio Solidario (CLAYSS) and Katholische Universität Eichstätt - Ingolstadt, signed by Prof. dr hab. Mirosław Kalinowski - Rector of KUL, on February 25, 2021, is participating in the international project "UNISERVITATE: Service-learning in Catholic Higher Education". The project is aimed at the implementation of a service-learning method combining academic teaching with service to society through practical engagement on real challenges and problems. The project is scheduled to run for 24 months - until February 25, 2023. Official website of the project: www.uniservitate.org

Catholic universities from all over the world participate in the project. KUL is in a working group with the Catholic University of Eichstätt-Ingolstadt (regional coordinators), the Catholic University of Bethlehem and the Ukrainian Catholic University in Lviv. At KUL the project is supervised by Prof. Ewa Trzaskowska, Vice-Rector for Education. The following are responsible for the implementation of the project: Jan Kamiński (Department of Landscape Planning and Design), Iwona Pietrzak, Paulina Liszka, Anna Łukasiewicz (Education Department), Małgorzata Łysiak (Department of Clinical Psychology). Expert support for SL at KUL is provided by Fr Adam Juchnowicz (Academic Chaplaincy). The team also cooperates with Marcin Skrzypek (The "Grodzka Gate - NN Theatre" Centre) as an external partner.

As part of the project at KUL we have so far implemented:

- participation of the team in two series of "Training for leaders"
- participation in regular consultation meetings with the regional coordinator
- recognition of the university potential and building the cooperation network
- subpage on the KUL website
- surveys addressed to teachers and academic clubs and organisations
- informational and training meetings for teachers and coordinators
- participation in the II Global Symposium on Service Learning
- organisation of the international conference and workshops "Learning through Service"
- model implementations of the SL idea in various faculties and classes, implemented successively in cooperation with interested teachers

On 25-26 of November, 2021, an international conference and workshop "**Learning by Serving**" was held at the John Paul II Catholic University of Lublin to present and explore the concept of service learning (SL) - learning through service. The event was organized online by KUL, Catholic University of Eichstätt-Ingolstadt (KU-EI), Ukrainian Catholic University in Lviv with the participation of partners from the Catholic University of Bethlehem.

Around 185 participants attend the conference from countries such as Poland, Germany, Ukraine, Argentina, USA, Austria, Slovakia, Romania, Palestine and Bosnia and Herzegovina. The meeting was aimed at academic teachers, students and external partners who are interested in co-creating classes with the use of the service learning method, as well as at the university administration that deals with the service learning process.

The conference was opened by **Prof. Ewa Trzaskowska** Vice –Rector KUL for education. The conference program included speeches by **international experts** who shared their valuable experience in SL institutionalization:

Maria Rosa Tapia (Argentina, CLAYSS- Centro Latinoamericano de Aprendizaje y Servicio Solidario) coordinator of the "Uniservitate" program, presented the dynamic development of service learning around the world, also in the difficult time of a pandemic. **Andrew Furco** (USA, University of Minnesota) provided key insights into current university challenges and the role of service learning in those challenges. **Klaus Stüwe** (Germany, KU-EI): Vice-President of the Catholic University Eichstätt-Ingolstadt presented the path of development of the SL idea at the university. **Yulia Kokoiachuk** (Ukraine, Catholic University of Ukraine in Lviv): moderated a workshop for academic teachers, during which she also presented her university's experience in implementing SL

Ulrike Brok (Germany, KU-EI): talked about the main assumptions and benefits of implementing SL.

Representatives of KUL: Jan Kamiński, Małgorzata Łysiak and Mariusz Wołóńciej presented the current experience of KUL in implementing the idea of service learning. On the basis of the first questionnaire addressed to teachers in May 2021, 52 classes were reported, among which 11 contain many elements of service learning. These are classes such as: *classes in kindergarten for children with speech disorders, classes with people with disabilities, lexclinic (criminal, refugees, family, administration, civil), classes in episcopal lawcourt, in kindergarten about sustainable development, activities on digital humanistic, psychological assistance during the pandemic, artistic micro-actions, proposals on the quality of public space.* Moreover, 16 classes contain some elements of SL and provide the potential to fully implement the idea. These classes include: *design thinking in economy, collaboration with companies, institutions, NGO's and media, social innovations, field research, landscape architecture projects for institutions and communities, work with people with autism, internships, apprenticeships, researchtrips.*

An important part of the event were workshops in groups aimed at: academic teachers (conducted by: Yulia Kokoiachuk, Iwona Pietrzak, Paulina Liszka), students (conducted by: Kristina Holler, Małgorzata Łysiak) and external partners (conducted by: Ulrike Brok, Jan Kamiński). Administration staff participated in a selected group depending on their specialization. In addition, the second day of the conference was devoted to the implementation and institutionalization of SL and was aimed specifically at university administration. At this stage Anna Łukasiewicz presented a scheme of the educational process and possibilities of formal involvement of SL in it.

KEY RECOMMENDATIONS

The following are **key recommendations** for the implementation and institutionalization of service learning at The John Paul II Catholic University of Lublin, based on the conference and workshop "Learning by Serving".

// faculty members - academic teachers //
- model classes as a start of implementation - organization of contact networks of teachers implementing SL (SL leaders) - university database of classes implementing the SL idea - training for teachers - internal, by university leaders - external trainings and conferences (database of information about them) - study visits for teachers in foreign universities, - motivational tools - inclusion of didactics in periodic evaluation - knowledge base on SL - practical package (handbook) for teachers: how to prepare a syllabus using SL, when to update syllabus, examples - database of partners and external organizations
// students //
- promotion of the idea among students - future-oriented workshops for students, involving them in decisions about the university - clear and attractive offer for students - path for student initiatives, academic clubs and organizations
// administration //
- university office for service learning as a contact point and a place of support for teachers, students, administration and external partners (SL laboratory, Center for Academic Didactics) - possibility of linking with internship offers (coordination with Career Office) - trainings and study visits for administrative staff involved in the education process
// implementing SL to the documents //
- establish definitions and criteria of SL at KUL - implementation SL idea in the official documents, e.g. statute, strategy, program guidelines - supplementing or modifying missionary subjects - confirming competence effects through SL classes - elective classes for all courses (obligatory in the future) - model classes for each faculty - rather a new one or a modification of an existing one
// organizational recommendations //
- microfinance program for the implementation of activities, e.g. materials, transportation - simplification of purchase and procurement procedures - adequate equipment for classrooms - evaluation of implementation at KUL
// promotion //
- promotion of activities carried out in the idea of SL (social media, website) - KUL as a leader of SL in Poland, cooperation with other universities and schools, substantive support, joint projects
// general note: SL implementation is a long-term process, requiring commitment of whole University and financial support.

LITERATURA

Billing, H. S. (2000). Research on K-12 School-Based Service-Learning: The Evidence Builds, *Phi Delta Kappan*, 81, 658-664.

Gregorová, A.B. (2020). *Service-Learning for Teachers in Higher Education Institutions*, Manual

Rusu, S. A. (2019). Educational practices for civic engaged students: Service-Learning - from general to applied values in animal-oriented professions, *Journal for Educational Sciences and Psychology*, Vol. IX (LXXI), No. 1/201, 29.

UNLV Guide to Service-Learning, University of Nevada Las Vegas,
https://www.unlv.edu/sites/default/files/page_files/27/UNLV-Guide-to-Service-Learning.pdf

Opracowali / Edited by:

dr inż. Jan Kamiński
mgr Paulina Liszka
mgr Iwona Pietrzak
mgr Anna Łukasiewicz
dr Małgorzata Łysiak

Lublin, luty/February 2022

PROGRAM KONFERENCJI / CONFERENCE PROGRAMME

25-26.11.2021

Czwartek / Thursday 25.11.2021

9:00-11:00

Otwarcie konferencji / Opening

Vice –president Prof. Ewa Trzaskowska, KUL; Maria Rosa Tapia, CLAYSS

Service Learning i sieć UNISERVITATE / and UNISERVITATE network

Service Learning na KUL / at KUL

11:15-13:00

Warsztaty w grupach / Workshops

- NAUCZYCIELE AKADEMICY / TEACHERS
- STUDENCI / STUDENTS
- PARTNERZY ZEWNĘTRZNI / EXTERNAL PARTNERS

15:45-16:30

Andrew Furco, University of Minnesota:

“Why Learning by serving nowadays? -Impact & Practice of Service Learning”

16:30-17:00

Wnioski z warsztatów, dyskusja / Reports from workshops, discussion

17:00-17:30

Podsumowanie / Conclusion

Piątek/Friday 26.11.2021

10:00-12:30

Spotkanie z pracownikami administracji KUL na temat strategii wdrażania Service Learning
/ Meeting with administration on strategy of implementation SL at KUL

Przedstawienie wniosków w warsztatów/Reports from workshops

Dydaktyka na KUL / Didactic at KUL

Maria Rosa Tapia, CLAYSS -Uniservitate

Klaus Stüwe, KU - *Przykłady instytucjonalizacji service learning /Examples of institutionalization of the SL*

Dyskusja /Discussion

